

opusdei.org

„Jeesus, ma tean, et see võlus Sind”

Püha Josemaría nägi alati piasjade eest hoolitsemises teed, et vastata Jumala lõputule armastusele meie vastu. Uus artikkel kristlikust elust.

02.05.2020

29. detsembril 1933 lõpetas püha Josemaría DYA Akadeemia sisustamise. Teda aitasid neli noormeest: Manolo, Isidoro, Pepe ja Ricardo. Üks nende ülesannetest oli klassiruumi suure tahvli ülesriputamine. Järgmisel päeval

pani ta märkmetesse kirja selle lühikese lause: „Pannud tahvli klassiruumi üles, oli esimene asi, mida need neli kunstnikku kirjutasid: *Deo omnis gloria!* – kogu au Jumalale! Jeesus, ma tean, et see võlus Sind.” [1]

Siin väljendub kindlasti tema rõõm olla selle liigutava stseeni tunnistajaks. Kuid me näeme ka Opus Dei asutaja kindlat teadmist, et me võime Jumalat rõõmustada väikeste ja vaevumärgatavate žestide kaudu. Pole lihtne aru saada, kuidas võib loodu selline tähtsusetu tegevus meie Loojat niimoodi puudutada.

Jumal on meile öelnud, et Tema rõõm on olla koos inimlastega (vrd Õp 8:31), et Ta on meist „võlutud”. Kui leiame, et see püha Josemaría väljend on pisut julge, siis läheb ta veelgi kaugemale, väites: „Usu ja Armastusega suudame ajada Jumala hulluks, kes läheb üha uuesti

pööraseks – Ta oli pöörane ristil ja on iga päev pöörane Hostias – hellitades meid nagu Isa oma esmasündinud poega.” [2] Tema jutlused sisaldasid sageli sarnaseid väljendeid: „Ma rääkisin neile sellest, et Jeesus on hull, hull armastusest meie vastu.” [3] Kas meile on kunagi pähe tulnud, et Jumal võiks niiviisi reageerida?

Jumala õnn

Oma esimese pastoraalkirja lõpus pöördus Opus Dei prelaat Jumala poole selle palvega: „Anna meile, Issand, et võiksime elada usust Sinu armastusse igat päeva rõõmsas lootuses, armastusega, mis on alati uus.” [4] Aquino püha Thomas ütleb, et õnn „kuulub kõige kõrgemal määral Jumalale” (*S. Th.* I, q. 26). Keegi pole nii õnnelik kui on Tema ja Ta soovib oma rõõmu meiega jagada. Seega elame igavese õnne lootuses ja samal ajal tunneme rõõmu juba

praegu, sest Jumal laseb meil osaleda Tema enda õndsuses.

Jumaliku õnne müsteeriumisse süvenemiseks võib olla kasulik mõelda, kuidas Jeesus reageerib stseenis, millest on jutustanud Püha Markus: *Ja istudes aardekirstu vastas, vaatas Jeesus, kuidas rahvahulk paneb raha aardekirstu. Ja paljud rikkad panid palju. Ja üks vaene lesknaine tuli ja pani kaks leptonit, see on ühe veeringu.* (Mk 12: 41-42) See väike žest liigutas meie Issandat sügavalt.

Väikesed vaskmündid kukkusid kõlinal templi aatriumis seisvasse aardekirstu, mis nägi välja nagu pasun, suu ülespoole lahti. Sinna pandi ohvid, almused ja üüriraha. Raskete metallmüntide tavapärased kõlksatused olid üsna erinevad selle vaese naise ohverdatud kahe peaaegu väärtusetu mündi õrnast kõlinast.

Ent see naine võitis Kristuse südame. Tegelikult Ta ei vaja meie ohvreid ja Ta palub meilt midagi palju suuremat: meie südant. „Kas sa nägid sära Jeesuse silmades, kui vaene lesk andis templile oma väikese almuse? Anna sina Talle seda, mida suudad: väärtus ei ole mitte väheses ega paljus, vaid valmisolekus seda anda.” [5] Jeesus ei tõlgenda inimlikke žeste nii nagu meie seda teeme. Lese ohver on väike, kuid see rõõmustab Jeesust palju enam, kuna on tehtud vaba ja alandliku vaimuga: *Tõesti, ma ütlen teile, see vaene lesknaine pani rohkem kui kõik, kes panevad aardekirstu, sest nemad panid oma küllusest, tema pani aga kehvusest kõik, mis tal oli, kogu oma elatise.* (Mk 12: 43–44)

Kristus esitab meile väljakutse anda asjadele – ja ennekõike meie enda elule – uus ja teistsugune väärtus.

Vabalt antud armastus

Kasutu on püüda mõõta Issanda armastust meie vastu. „Jumal laskub vabalt alla. Tema armastusega ei saa kaubelda: me ei teinud midagi selle väärimiseks ja me ei saa seda kunagi tagasi maksta.” [6] Jeesus soovib olla meie sõber, nagu Ta usaldas oma apostlitele Ülemises toas (vrd Jh 15:15). „Ja neis on Ta seda öelnud meile kõigile. Jumal ei armasta meid mitte lihtsalt kui loodud olendeid, vaid kui lapsi, kellele Ta pakub tõelist sõprust Kristuses.” [7] Kuid kui tunneme selgemalt omaenda nõrkust, kaldume arvama, et Jumal reageerib nii nagu meie seda teeksime. Kui midagi ei tule hästi välja või kui meile tundub, et me ei küündi Tema Armastuse tasemele, kujutame ette, et Ta on pettunud või kurb. Meil on raske aru saada, kuidas meie elu, mis on kantud hädadest ja vigadest, võiks meeldida või lummata Jumalat ning veel vähem Teda armastusest hulluks ajada.

Kirikuisad on püüdnud meid hoiatada selle üsna levinud eksimuse eest: „Miks siis, oh inimene, näed end nii väärtusetuna, kui oled Jumala silmis nii väärtuslik?” [8] Püha Bonaventura näitab meile selle vea vältimiseks kindlat abinõud: „Kui sa aga tahad aru saada, kuidas need asjad toimivad, siis küsi seda armult ja mitte inimlikult tarkuselt; küsi seda soovilt ja mitte mõistuselt; küsi seda palves väljendunud igatsuselt.” [9]

Kuidas on võimalik, et meie pisikesed kiindumusžestid ja isegi meie piirangud võidavad Jumala poolehoiu? Kuidas saab kaotada lõputu lõhe Jumala Armastuse ja meie endi kasina vastuse vahel? Kindlasti pole meil piisavalt „raha”, et Tema Armastust „osta” . Ta armastab meid, sest Ta tahab ja see on kõige jumalikum põhjus. Järelikult ei kohusta Ta meid kindlal viisil vastama. Ta on võidetud, kui

me maksame Talle tagasi Tema enda „mündiga”, armastusega, mida antakse vabalt, lastes end armastada ja lubades Jumalal meid hullupööra armastada. See juhtub siis, kui mõistame, et jumalik kiindumus pole müügiks ja et meie ainus lootus lasub Tema tingimusteta headuse võiduloosil. Siis vastab hing selle vähesega, mis tal on, kuid ühe suure erinevusega: ta teeb seda, sest ta tõesti tahab, just nagu Jumal seda tahab. Ja naudib seda just nii nagu Tema seda teeb.

„Üksikasjad kangelase kodusest elust”

Kui me avame oma silmad Jumala piiritule armastusele ja mõistame, et Ta armastab meid hullupööra, saame paremini aru, et see, mis on väike, on Jumala silmis väärtuslik just sellepärast, et see kuulub meile. Me teame, et me ei saa kunagi oma „võlga tagasi maksta”, kuid unistame

sellest, et saaksime „perekulude katmisesse” pisutki panustada. See on Tema armastus, mis muudab meie pisikesed kivikesed väärtuslikeks juveelideks. Niisiis aitavad kõik meie väikesed pingutused „Jumalat õnnelikuks teha”. Nagu Evangeelium meile ütleb, piisab kahest leptonist, see on ühest veeringust, et rahuldada Tema lõputut võimet armastada ja olla armastatud. Need väikesed asjad aitavad hingel vabaks saada, sest aitavad tal lubada end tasuta armastada. Kui need on tehtud selle eesmärgiga, ei „piira” nad meid. Tegelikult on võimatu nende eest püsivalt hoolitseda, kui need võrsuvad soovist kontrollida, tahtest „võlga tühistada”. Need armastusega tehtud väikesed asjad on lihtsad ja spontaansed žestid, mis tulevad hingest, kes teab, et tema peale vaatab armastusega kõikvõimas ja igavene, aga samas tuttavlik ja „kodune” Jumal.

Paljud meist ei saavuta kunagi suurte pühakute või märtrite kõrgusi, kuid meil veab, et Jumal leiab meie väikesed, Tema rõõmustamiseks tehtud igapäevased pingutused olevat lummasid. Me ei arva kunagi, et oleme teinud midagi Tema kiindumuse väärilist, kuid just see on see, mis avab meie südame täielikult Tema armule. Tal on hea meel meie vabast ja rõõmsast võitlusest Teda rõõmustada. Kuna me ei tea, kui kõrgel me oleme, kaob igasugune „vertigo” ja tegutseme loomulikult, usuga, mis Teda võlub. „Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!” (Mt 25:23).

Sellest perspektiivist piasiasjadele lähenemine võimaldab meil vältida kaht karikatuuri, mis ei vääri rõõmu ja armastust, millega Jumal meid vaatab. Kuigi pealtnäha üsna erinevad, on mõlemal kõrvalekaldel

midagi ühist: keskendumine iseendale, sellele, mida *meie* teeme. Ühest küljest võime avastada, et pärast aastatepikkust võitlust paneb väikeste asjade eest hoolitsemine meid end kuidagi turvaliselt tundma ja võib tekkida oht, et püüame leida rahu, mis on neil, kes asjad lihtsalt „ära teevad“. Võib-olla ilma, et me seda märkaksime, võivad need väikesed asjad muutuda „väikesteks järeleandmatusteks“, mis aitavad maandada meie ebakindlust. Me küll täidame neid, kuid me ei naudi nende tegemist. Teisest küljest võivad need muutuda meie jaoks ka väljakannatamatuks raskuseks, koormaks, mis moonutab Kristuse armastusväärset nägu ja muudab võitluse meie jaoks rõhuvaks.

Kummalgi juhul ei peitu lahendus selles, et me ei pööra neile tähelepanu. Pigem peame proovima, nii palju kui suudame, mõista, kuidas Jumal vaatab meie armastavale

võitlusele, muretsemata tulemuste pärast, mida me ise saavutame. Meil on vaja taas keskenduda Talle. See on osa „igavesest dialoogist süütu lapse ja narruseni armastava isa vahel: „Ütle mulle, kui palju sa mind armastad?“... Ja väikseke laliseb: „Mil-jon, mil-jon kor-da!” [10]

Sellega seoses kirjutab püha Josemaría: „Milliseid tobedusi ma sulle räägin! See on tõsi. Kõik see, milles me vaesed inimesed osaleme – kaasa arvatud pühadus, – on piasjade kangas, mis sõltuvalt kavatsuste õigusest moodustab kas kangelaslikkuse või madaluse, kas vooruste või pattude seinavaiba. Kanglaseeposed – meie „Laul minu Cidist“, näiteks – räägivad alati hiigelsuurtest seiklustest, segatuna üksikasjadega kangelase kodusest elust. Et sa alati omistaksid suurt tähelepanu – õige kavatsusega! – väikestele asjadele. Ja mina ka, ja mina ka!...” [11]

„Jumal hulluks ajada”

Me võime „Jumala hulluks ajada”, kui me elame ühtsuses Kristusega. Siis saavad meie väikesed pingutused, meie pisikesed mündid, ühtsuses Kristusega, puhtaks, pühaks ja veatuks ohvriks (vrd I Missakaanon); need saavad rõõmustavaks ohvrianniks Jumal-Isale, nagu preester palvetab tasasel häälel Missal pärast missaohvri toomist. Ladinakeelne väljend siin on väga väljendusrikas: „*Ut placeat tibi*”, et see võiks sulle meeldida. Meie ohver võib meeldida Jumalale, nagu ütleb Benedictus XVI, sest Armulaud „juhhib meid Jeesuse enda ohvriandi.”

[12]

Pühakud leidsid kõrgusteni jõudmiseks otsetee. Nad avastasid, et isegi meie vead aitavad meil Jumalat rohkem armastada, kui me kahetseme ja anname need Tema kätte: „Ma ütlen Talle ikka ja jälle, et

ma armastan Teda. Siis mul on nii piinlik, sest kuidas ma saan Talle öelda, et ma armastan Teda, kui ma olen Teda nii tihti solvanud? Aga ma ei reageeri sellele mõeldes, et valetan, sest see poleks tõsi. Jätkan oma palvet: Issand, ma tahan hüvitada kõik need korrad, mil ma olen sind solvanud, ja kõik solvangud, mille tõttu sa oled kannatanud kõigi hingede pärast. Ma heastan ohverdades selle, mille ma saan: sinu Sünni, sinu Elu, sinu Kannatuse, sinu Surma ja sinu aulise Ülestõusmise lõputud teened. Ohverdän sulle sinu Ema ja püha Joosepi teened, pühakute voorused, minu enda ja minu laste ebaõnnestumised, mis sädelevad nagu kalliskivid taevalikus valguses, kui me kogu oma hinge tulisusega põlgame nii surmapattu kui ka andeksantavat pattu.”[13]

Hing, mis laseb end armastada, võtab omaks Kristuse teened ja tunneb end

võimelisena ronima tippudeni, mis omal jõul oleksid kättesaamatud. Nii suur julgus – ajendatuna Jumala armust – võib meile tunduda paradoksaalne ja isegi pisut lõbustav. See hea huumor teeb võimalikuks meie parima vastuse armastusele, mida meile antakse. Benedictus XVI jagas sellega seoses väga isiklikku arusaama sellest, kuidas ta Jumalat näeb: „Isiklikult arvan, et Tal on väga hea huumorimeel. Mõnikord annab Ta sulle müksu ja ütleb: „Ära võta ennast nii tõsiselt!” Huumor on tõepoolest loomise rõõmu oluline element. Me märkame, kuidas elu paljudes küsimustes tahab Jumal meid utsitada asju pisut kergemalt võtma, rõõmu tundma, pjedestaalilt alla astuma ja mitte unustama seda, mis on vahva.” [14] Jumal soovib, et me läheksime Tema rõõmupeole (vrd Mt 25:23), jagaksime Temas isiklikku, lõputut rõõmu, mida ei saa kunagi miski hävitada. See on see, milleks Ta on meid loonud. [15]

See hea naine Evangeeliumis ei muretsenud sellepärast, et tema ohver aardekirstus oli teistega võrreldes nii väike. Ta teadis, et summa suurus pole Jumala silmis oluline. Ta teadis ainult seda, et hoolimata tema vaesusest, oli tal vaja anda kõik Jumalale. Pühakud on seda alati teadnud: „Ma oleksin väga õnnelik, kui läheksin varsti taevasse. Kuid kui ma meenutan neid meie Issanda sõnu: „Vaata, ma tulen kiiresti; ja minu tasu on koos minuga, et tasuda igaühele vastavalt sellele, milline on tema töö”, siis ütlen endale, et minu puhul leiab Jumal end olevat plindris. Mul pole ühtegi tööd! Nii et Ta ei saa mulle maksta „vastavalt minu tööle”. Hästi, siis maksab Ta mulle vastavalt Tema omale...” [16]

* * *

Prohvet Sefanja räägib meile, kui väga Jumal oma lapsi armastab:

„Issand, sinu Jumal, on su keskel, kangelane, kes aitab; Ta rõõmustab sinu pärast väga, ta uuendab oma armastust sinuga; ta tunneb hõisates sinust rõõmu” (Sf 3: 1-18). Paavst ütleb, et need sõnad on teda alati liigutanud: „Ma leian, et on põnev seda teksti uuesti lugeda.” [17] Kirik kasutab neid sõnu ka Jumalaema kohta. Meie Ema võib aidata meil selle veendumuseni jõuda, sest ta ei kahelnud kunagi, et peaingel Gabriel räägib talle tõtt: „Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala juures!” (Lk 1:30): teie Looja on teie pärast hull.

Diego Zalbidea

[1] Püha Josemaría. Sepikoda, nr. 611.

[2] Püha Josemaría. Juhised Opus Dei üleloomuliku vaimu kohta, nr. 39.

- [3] Püha Josemaría. Isiklikud märkmed. 23. november 1931. Viidatud Pedro Rodriguezi kommentaarile teoses „Tee, kriitilis-ajalooline väljaanne”, punkt nr. 916.
- [4] Fernando Ocariz. Pastoraalkiri. 14. veebruar 2017, nr. 33.
- [5] Püha Josemaría. Tee, nr. 829.
- [6] Franciscus. Jutlus kesköömissal. 24. detsember 2019.
- [7] Fernando Ocariz. Pastoraalkiri. 1. november 2019, nr. 2.
- [8] Püha Peter Chrysologus. Jutlus 148.
- [9] Püha Bonaventura. *Itinerarium mentis in Deum*, ptk. 7, nr. 6.
- [10] Püha Josemaría. Tee, nr. 897.
- [11] Josemaría Escrivá. Kiri Juan Jimenez Vargasele. Burgos, 27. märts 1938. Viidatud Pedro Rodriguezi

kommentaarsele teoses „*Tee, kriitilis-
ajalooline väljaanne*“, punkt nr. 826.

[12] Benedictus XVI. Entsüklika *Deus
caritas est*, nr. 13.

[13] Püha Josemaría. Dialoogis
Issandaga. „Jumala teenimise rööm“,
25. detsembril 1973 peetud jutlus,
Scepter 2018.

[14] Benedictus XVI. Jumal ja
maailm. Ignatius Press 2003.

[15] Vrd *Katoliku kiriku katekismus*,
nr. 1.

[16] Lisieux Püha Thérèsa. Kiri 226.

[17] Franciscus, apostellik
ekshortatsioon *Evangelii Gaudium*,
nr. 4.

.....

et-ee/article/jeesus-ma-tean-et-see-
volus-sind/ (28.03.2025)